

Nr 264.

Av herrar **Edberg** och **Vigelsbo**, om utredning av förutsätt-
ningarna för elektrifiering av avlägset belägna bygder.

Elektrifieringen av Sveriges landsbygd torde nu ha fortskridit så långt att de bygder, som återstå, äro sådana där kostnaderna för en elektrifiering efter vanliga normer bli så stora att de verka avskräckande. Staten har ju också själv dragit en gränslinje på denna punkt genom att maximera statsanslagen för landsbygdens elektrifiering till 90 kronor per tariffenhet och lägga detta bidrag ovanför de 90 kronor, som abonnent själv har att erlägga, alltså en totalkostnad av 180 kronor. Det är icke ovanligt, att man vid kalkylering av elektrifieringskostnader för mera avlägset belägna gårdar och bygder kommer upp till kostnader varierande mellan 200 och 400 kronor per tariffenhet. Detta system har medfört, att den mera centralt bosatta befolkningen, vilken även i stort sett arbetar under bättre ekonomiska villkor än den mera avlägset bosatta, kan få sin elektrifieringsfråga löst, under det att ödemarksbefolkningen, bortsett från att den i genomsnitt har sämre möjligheter än övrig att ekonomisera en elektrifiering, dessutom får lov att räkna med högre kostnader.

Med hänsyn till att det måste betraktas som önskvärt att landets alla medborgare såvitt möjligt få tillgång till elektrisk energi, så att behovet av drägliga levnadsförhållanden blir minst lika stort i de avlägsna bygderna som i de tätare bebyggelserna, kan man ifrågasätta, om icke lämpligt vore att andra vägar än de gängse söktes för dessa bygders elektrifiering. Olika vägar kunna givetvis vara tänkbara. Den hittills mest framkomliga förefaller vara den av ingenjör J. A. Hallander skisserade, vilken utredning överlämnats till elektrifieringsberedningen den 15 december 1945. Statsbidrag har utgått till denna utredning enligt jordbruksdepartementets skrivelse av den 4 februari 1942 till statskontoret. Denna utredning har endast avsett en teoretisk lösning av problemet.

Ingenjör Hallanders förslag bygger på att man i stället för långa och dyrbara högspänningsledningar och för nedtransformeringen behövliga transformatorer skulle uppföra fristående mindre elverk, drivna med råolja eller gengas. Det senare framför allt i sådana bygder, där tillgången på vedskog är riklig.

Då det måste anses synnerligen behjärtansvärt, att befolkningen i våra mera avlägset belägna bygder snarast möjligt i likhet med landets övriga befolkning får tillgång till elektrisk energi, hemställa vi,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t begära en skyndsam utredning om förutsättningarna att på andra vägar än de hittills gängse elektrifiera de bygder av landet, där elektrifiering enligt hittills tillämpade principer icke är ekonomiskt genomförbar.

Stockholm den 23 januari 1947.

P. J. Edberg.

Sven J. Vigelsbo.
